

KELET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

1880.

Kolozsvár, péntek, május 14

Tizedik évfolyam.

KOLOZSVÁR, 1880. MÁJUS 13.

A kolozsvári nemzeti színház által aratott diadalok úgy kulturális, mint nemzetiségi szempontból kiváló figyelemre méltók. Kolozsvár városában létesült a legelső magyar állandó színház; Kolozsvárnak Wesselényi által szervezett színházulata volt az, a mely a magyar fővárosban virágzó német színház mellett első játszott nagyobb sikerrel magyar színdarabokat; Kolozsvárnak színházulata járta be először előadásaival az alföldi nagyobb magyar városokat; Kolozsvárnak dalegylete ezeltől pár évvel az első díjat nyerte el az országos dalártnepélyen, s végül Kolozsvárnak színházulata az első, a mely idegen hazában, irántunk majdnem ellenséges indulatú nép között saját nemzeti nyelvünkön fényes dicsőséget arat a magyar irodalomnak és magyar művészetnek.

Ez épen most, a midőn csak pár héttel ezelőtt látott napvilágot Kossuth Lajos levele, melyben aggodalmának ad kifejezést, hogy Erdélyt a magyar koronára még elveszítse, s ezzel kapcsolatban azt állítja, hogy az erdélyi részekben hanyatló félben van a nemzeti érzelmek, nagyon kapóra jött és elég ecclatáns czáfolat.

Valóban Kolozsvár a magyar kultúrának és nemzeti nyelvnek annyi szolgálatot tett, hogy majdnem elbizakodottá lehetne érdemeivel. Egy olyan országról, melynek ilyen fővárosa van, nem véssz el soha a magyar nemzetre nézve, ott a nemzeti érzelmek nem kihálóban, hanem emelkedőben van.

De a mint mindenféle győzelem, a kulturális győzelemek is csak akkor bírnak értékkel valamely nemzetre nézve, ha azt képes kiaknázni, s főleg az utóbbi esetben, ha elbizakodott tétlenség helyett erőt és tanúságot merit magának belőle. A miénkhöz hasonló kulturális diadalnak csak az lesz legnagyobb értéke, ha általa felismertük az utat, melyen haladva állandólag erőt és dicsőséget biztosítunk nemzetiünk számára. Vizsgáljuk tehát közelebbről az okokat, melyek épen a bécsi sikert előidézték.

A bécsi diadalban nézetünk szerint nagy része van azon nagy ellentétnek, mely a német és magyar nemzet között, az irodalmi irányt és a kedélyvilágot tekintve, fennáll. Nagy és neves német írók kevesen választották mélyebb drámai feldolgozás tárgyául a népeletet. A német színműírók a német termékei így osztályozhatók: legfőképpen a magas classicus alkotások csoportja, sok poeticus szépséggel és nagy irodalmi becsesével; de azért és lamennyi kifárasztja a figyelő elmét, s

A KELET TÁRCZÁJA.

Anya és leánya.

REGÉNY.

Írta:

Bentzon Th.

Első rész.

IV.

(Folytatás.)

Néhány perczig elgondolkozott s azután ismét folytatá:

— Ugy tetszik nekem, mintha kisé emlékezném atyámra: öregnek nézett ki... azt hittem, már régen meghalt!... Tehát mondja csak, nem halt meg?

— Nem tudom... de vigyázzon... anyja még meghallhatja szavát, és ismétlem, nem szabad még gyanitnia sem...

— Nem, nem, legyen nyugodt, — felelt Georgette, elgondolkodva, mintha az előtte érthetetlen múlt homályában akarna kutatni felvilágosítás után.

Midőn ismét beléptünk az igazgató-nőkhöz, ez teljes elégtétellel mosolygott ismét. Kővér fehér kezét nyájasan tette a gyermek firtós fejcsékjére, hogy megáimogassa s egyszerűsöd magához vonja, miután a búcsuszavak kiscseréltettek.

E perczben könnyű volt észrevennem, hogy a Georgette arca a szomorúság mellett valamely mély elfoglaltsá-

gyönyörködtetés helyett elgyöttri a kedélyt. A második osztályba a társadalmi drámák és vígjátékok sorozhatók, de ezen válfajban maguk a német színpadok is folyton francia termékekkel táplálkoznak, mivel ezek elmei és kidolgozás tekintetében utólrhetlen magasságban állanak a németekéi felett. A harmadik és legelső osztály a népszínmű volna, de ennek tulajdonképpen posse a neve, ez pedig minden lélektani alap, természetihőség és igazság nélkül arra fekteti a súlyt, hogy minden áron kacagtasson. E férzelmenyekben többnyire népies alakok forognak ugyan, de a legparányibb költői feldolgozás nélkül, erőszakot szójátékok és kétértelműségek, esetlen bohózkodások, inkább gymnasticai és egy falusi majomtánczoltató vagy kóbor bűvés mutatóványaihoz hasonló szellemtelen és izetlen humor játssza a főszerepet.

Mindez pedig önkényt folyik a német nékedélyvilágából. A nagy gombokkal ellátott sárga reverendás és harisnyás német paraszt vagy pántofflis német lány, epekedve sentimentális, eszűdesen elmélázó, jámbor egyszerűséggel sorsában megnyugodva viseli szíve bűját, vagy ha vigad, pojjázzóvá lesz, kugli és sör mellett elröhhög társai izetlenségein. Élet és szellem hiánya, szóval laposság jellemzi egész kedélyt.

A magyar népjellem határozottan elütő valami. Keleti élénkség hatja át phantasiáját, egészséges humor pattog józan elméjében, az érzelmek forrongó tüzeinek egész tengere csapong kedélyében. Természetesség, mélység, erő és tűz jellemzi a magyar jellemet, következőleg a maga eredetiségében is teljesen méltó a művészi feldolgozásra, s ha lángelmű mestere volt a kínálkozó anyagnak, mint a hogy, hála nemzetünk geniusának, valóban volt is, maradandó becsű alkotás kerülhetett ki művészi keze alól, a mint sok népszínműünk valóban az is.

Innen magyarázható ki aztán, hogy az elpuhult idegent a zengzetes dal a mély érzelm közvetlenségével, a szív redőibe hatoló fájdalom és korlátlanul csapongó vig kedély, tűzről pattant eleveség és költői elmerengés, erőltettség nélkül való természetességgel adva elő, multhatatlanul lelkesedésre és bámulatra ragadja, tisztelni tanítja bennünk az élet-től pezduló, s mégis költői jellemet. Ilyet ő még nem látott, s szép a mit lát.

A ki különben közelebbről ismeri a német színészetet, igen jól tudja, hogy legnagyobb művészeik játékaiban mennyi hamis álpathos, mennyi mesterkéltég uralkodik. A német, s talán a francia még inkább, az élettől egészen elvontan alkot magának egy képzeleti alakot, s

got fejezett ki, mely valamennyi más gondolatát igénybe látszik venni, valamely új aggodalmat, zavarost, bizonytalant, de fájdalmat, azt, melyet én éleztettem benne, a miért hogy ezzel felzavartam tiszta lelkét, már is szemrehányást tettem magamnak.

Villardné s én visszaültünk a kocsiba. A szegény anya, kinek mindeddig sikerült uralkodni magán, most egyszerre szabadon engedte át magát felindulása kitörésének, mintha egészen egyedül lett volna. Örízkedtem köznapu vigasztaló szavakat intézni hozzá. Mélyen hallgattam, hogy lehetőleg feledtessem vele jelenlétet.

— Bocssásson meg, — szólt végre, — hogy ekkora gyengeség jelét adtam ön előtt; de ez első elválásom leányomtól, s érzem, hogy e keservet még sok mások is fogják követni... Bocssásson meg...

— Sőt köszönöm kegyednek, — feleltem, — hogy nem rejtette el előttem azt, mit gyengeségének nevez, hogy méltónak talált egyik mély fájdalma meghittjévé tenni. Ezzel százszerosan megvan jutalmazva azon csekély szolgálat, melyet kegyedért tettem.

— Mit beszél ön csekély szolgálatról? — vágott szavamba a nő hévvel. — Fel birom fogni mindazt, mivel önnek tartozom.

Mióta csak ismerjük egymást, meg nem szűnt lekötözöttjévé tenni minket,

azt játssza el. A magyar színészet, határozottan merjük állítani, egészen egyedül áll költöttet természetességével. A „Fremdenblatt“ már a legelső előadás alkalmával észrevette, hogy e természetességben rejlik a magyarok aratott sikerének titka, s az nagyon is megfogható a költői és mégis élethű alak rögtön képes elhíttetni a nézővel, hogy az, a mit mutat, való, tehát önkénytelenül magával ragadja és érzelmeinek részesévé teszi.

Mindebből pedig az a tanúság, hogy becsüljük meg feltékenyen őrizzük nemzetiségünket, és gyarapítsuk nemzeti irodalmunkat és művészetünket, mert az út jó, amelyen indultunk, s a világ nagy nemzetei között is dicsőségtől kísérve állhatunk meg sajátunkkal.

Erről és egyébről azonban bővebben a következő alkalommal.

KÜLFÖLD.

A német birodalmi gyűlésen, a vita folyamában a leghevesebb kifakadások történtek Bismarck ellen. Virehov beszédében úgy jellemezte Bismarckot, hogy ez „tildőzési mániában“ szenved. Schorlemer a centrum lemondását vetté Bismarck elé, megjegyezve, hogy a kanczellár e párttal „politikai tizletet“ akart csinálni. Az elfogadott javaslat értelmében az Elba hajózási ügy, melynek szabályozása épp úgy érinti Hamburg szabad kikötői állását, a mint a szövetségtanács a birodalmi gyűlés illetékességének megállapításáról szó van, vizsantassítatik a bizottsághoz s azzal a javaslat ez ülésszakra megbukott. Bismarck azonban kijelenté, hogy a kormány e javaslat nélkül is segíteni tud magán.

Az olasz választások május 16-dikán mennek végbe. A pápa köriratot intézett az olasz püspökökhöz, felszólítván őket, hogy a hívek tetszésére bizzák a választásokban való részvételt vagy tartózkodást. Ő mint római püspök a rómaiaknak azt tanácsolja, hogy a választásban ne vegyenek részt. A választások alkalmából az Italia Irodenta is tölemelte fejét. Ily című röpirat jelent meg: „La Venizia Giulia.“ A röpirat írja P. Fambri ismert katonai író s a művet Ruggiero Bonghi, a volt miniszter látta először. A röpirat Olaszország természetesen keleti határait Lajbachot s Villachot nevezi meg Gladstone kormányra lépte óta az Italia Irodenta Görzben s Triesztben is tevékenyebb.

A commune emlékére a francia kormány nem enged meg tiztétést. Május 23-ára tervezve voltak demonstrációk az elesett kommunardok sírján, mely tervek a „Journal Officiel“ a következők jegyzik meg: „Néhány lap akarja igazni a polgárokat a május végével

ön jó volt legelőbb is Georgettehez... s irányomban pedig oly áldozatkész, hogy gyakran azt képzelem, tett után itélve meg önt, hogy élttem védőjéül teremtettem! Most is ugyan ki lett volna segítségemre e nagy megpróbáltatás közben, ha ön nem lett volna mellettem!?

Midőn tiltakoztam e nagy hála kifejezések ellen, hozzátette:

— És pedig ön azt sem tudta, hogy ki vagyok... Ön megajándékozott barátságával, mielőtt tudná, ha vajjon megérdemlem-e, midőn ellenkezőleg a külszín (és a külszín sokszor nem csál) egészen ellenem bizonyít, s azt látszik mutatni, hogy érdemetlen vagyok reá.

S a nélkül, hogy időt engedne felennem ez utolsó szavakra, melyek az ő szájában különösen hangzó alázattal voltak kiejtve, így folytatta:

— Most mondja meg, mit mondhatott Georgettenek, hogy ennyire gátat vetett egyszerre minden kérdézősködésnek?

Erre őszintén elmondtam neki leányával halk hangon folytatott beszélgetésünket, és tettem hozzá, mi alatt ő elgondolkodva hallgatta szavaimat, nemde a végén is jobb volt, hogy megtudja az igazat?

— De ha nem az volna az igaz, mit ön elmondott neki? — szólt hirtelen mozdulattal felém fordulva Villardné.

— Hogyan? ... — rebegetem lehangoltan.

teendő tiztítések. Ez izgatások törvény sulya alá esnek s különösen azon bittintény képezik, melyről a népgyülekezést illető 1848. jun. 7. s 9-ki törvény 6 cikkelye szól s egy hónaptól egy évig terjedhető börtönbüntetéssel sujt.

Észrevételek a gouvernante-pörre.

(Végo)

Úgy van; a gouvernánt-rendszer a kétséges készilttség e habarék nyelvű tanításnál fogva, nem egyéb szellemi tömésnél. A tehetség kizsákmányolási rendszere, a valódi ismeret és jöllem rovására. Mint nem ugyanazon ország gyermekei, nem bírnak az oktatás semmiféle odaadásával. Zsold és ajándékot tanítnak. A gyermekszereket legtöbbljökben lagymatag, másokban hideg, némelyekben annál is alábbvaló. A mivel bírnak keveset ér, a mit elosztanak még bitványabb. Jól-rosszul beszélnek egy pár nyelvet, magokat művelteknek tartják s ennyiből áll mindenök.

Az ránk nézve közönyös, s határokig csak mint nekünk való tulajdont hozzuk fel, hogy egy némely három nemzedéket kerítstíltl germanizált, a nélkül, hogy megtudná magyarul nevezni a vaját, melyet nagyra becsül, s a kenyeret, melyen meghízott. Azokra, kik oda jutottak, kiállhatatlan Erdély, mert itt a főbb körökben rendszerent magyarul beszélnek, kedves Magyar-ország, mert ott ritka a magyar szó.

A gazda és gazdasszony, miután megfizetik, megkivánják az eredményt. A gouvernánt töm, gyúr, és tölt éj nap, hogy kedvet keressen, s állását biztosítja. Nem említve a magán nevelés átkát a nyilvánossal szemben, a leánya e tömés által, a vidék és magány által bandali és elszóródott észjárású lesz; érfilközés hiányában a gouvernánt még laposabb, mint amennyire olyan. Mindketten unják a lecke órákat; idegen nyelven a leánya csak a gouvernánttal beszél, meghagyás szerint és kénytelenségéből, s ha felnőve a gouvernante markából kiszabadul, aval buszolja meg magát, hogy semmit sem olvas, úgy bételt francziával és némettel, a mit minél hamarabb elfelejt. Csak az olyan könyvet veszi kezébe, mi a szavak zápora révén, melyhez megszokott, képzeletét érkeket csiklandja. Komoly könyvet akkor, mikor csak az gyönyörtől, mert az évek hűsebb ölébe alászállt.

Az a fegyelmi viszony, melyben a gouvernante alatt áll, okozza, hogy midőn keze alól kikerül, bizonyos kizárólagosságot követel magának a társadalomban. Mint elszigetelten nevelődött lény, nem bír a társadalom azonos vágyaival, törekvéseivel és szenvedélyeivel. A benső fegyelem, mely alatt vala benne, külső kényruralmi hajlamok esirait fejti ki benne, künn. — A sok olvastatás és tömés miatt a szíve a fejére nő. Az illem mechanizmusa, és a szék mechanizmusa, a formaságot és a hajlamokat fejti ki benne. Ezek között elvész az akarni tudás, s helyét a képzelgés, a szenvedélyek vak ösztöne, s a nagyralátó szerencsevárás fátális

— Ugy tartom, legjobban lesz, — felelt nagy elhatározottsággal, — hogy egyszer mindenkora felvilágosítom önt személyemet illetőleg, nem mintha attól félnek, hogy jögtalanul bitorlom mások becsülését; helyzetem olyan, hogy a legelnezőbb ember is — ön pedig ezekhez tartozik — csak szánsálmával ajándékozhat meg, — e szavakat nemével a türelmetlenségnek ejtette ki, mintha egy bukkott angyal mindent megvető büszkesége önkénytelenül is elodázna magától minden illyenmí kérdést, — de itt főként a Georgette érdekéről van szó... Tudni kell önnek, hogy mihez tartsa magát erre nézve, hogy tudjon szükség esetén jó tanácsot adni neki, melyet meglehet kérni fog öntől, mint tapasztalt ember-től... ki tudja, mit tart fenn számunkra a jövő?... ki tudja?... — ismételte elborult arczczal.

Egy időre csend állt be köztünk, mialatt zavartan hallgattam nagyon izgatottan s nagy kíváncsisággal várva, míg megszólal.

Második rész.

V.

— Nagyon fiatalon mentem férjhez, — kezdte Villardné elbeszélését, — és hogy ön megértse, minő helyzetben s lelki állapotban voltam akkor, nagyon régi

Hirdetési díjak.

Egy négyzög czentiméternyi tér ára 2 kr. Bélyegdí minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknel külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fűlvesznek:

Bécsben: Oppelik Alajos Stadt Stubenbastei Nr. 2. (Eckhaus der Wollzeile 36.) Haasenstein et Vogler (Wallfisch-gasse 10.) Rnd. Mosse Publicistische Bureau. Budapest: Haasenstein és Vogler hirdetés köv. irodája. Goldberger A. hirdetések felvételi irodája Budapest Szervatér 5. sz.

Nyititéri cikkek

gármond sora után 25 krajczár fizetendő.

musa foglalja el. A kik idegen fonsóbb intézetbe végeznek, merev testtel s üres szívvel jönnek ki. Meglázul bennök a házi nyelvi és szűlföldi kötelek. Bizonyos Puskin-féle „blazirtság vesz erőt rajtok, melyet csak a hiúság s az izgalom mómora szellett meg. Mindenütt otthon vannak és sehol sem érzik magokat jól. Leányok forró szív nélkül, szeretetreméltók számitásból, fecsegők szellem nélkül, s tisztességtudók formáság szerint.

Nos, az eredmény? Idézzük e helyett a mi II. József trónarálépekor cselőtt száz esztendővel íratott a leánynevelés miben voltáról. Szerző a szót egy leány szájába adja ekként: „a mit tanulunk semmit érő házi munkák, időtöltésből; egy kis írás, olvasás, térdhajítás, tánczolás, éneklés, muzsikálás, gagyogás a vallásról, idegen nyelvek tanulása. Románok s más mihaszna könyvek forgatása, melyek könnyen tüzet kapó indulatainkat lángra lobbantják. Beszélni tudás, a szerelemről, házasságról, időről, vigalmakról, (divatról) módírol, s mindarról, mi a társaságban szóba jöhet. A magatartás színházban, bálban ebédén és esteiken, az azokon való szorgalmatos megjelenés, hintón vagy gyalog: ezekből s hasonló dolgokból áll mindnyájunknak, keveset vévén ki, nemcsak fölneveltetésünk, hanem foglalatosságunk is gyermekkorunktól fogva, holtnak napjaink, és sokan vannak köztünk, a kik még ennyit sem tudnak.“

Hogy a gouvernántoknak az idegen finnyas regények s a cultura finom salakja megszeretetésében kijut a szerep, mely aztán a közmorállal van összefüggésben, a bizonyos. Hogy kezeik alatt a házi és hazafias érzelmek lanyhul, hogy a zsenge korra tukmált nyelvtöltéserezéssel csak a felületesség terjed, a jelek mutatják. Hogy a divat, aestheticai, fényházi és kényelmi ezikkeken, hülgýeink az idegen cultura igényeit inkább érzik, mint a mennyire kielégíthetik, arra van befolyásuk. Hogy a magyar elme termékek olykor keresztül nézetnek, hogy a fonsóbb, finomabb társalgás nyelve, a színpadi erőlködés daczára sem olyan nálunk, a milyennek lenni kellene — arrahatottak és hatnak. És egyébre is. Magyarországon — mondja egy tekintő, kinek nyilatkozatában a közvélemény jó része összpontosul — ritka egyeseket kivéve, nincs tanultság, kevés a szellem, a műveltség színvonala alacsony, nem a köznépé, de azon kevés rétegekben, kik igények támasztásában nem túlszerények s azon véleményben élnek, hogy műveltek.

Ujabb időben kiváló szakorók hangsúlyozták a nemzetiség leánynevelés fontosságát — mert valóban: léteitükről van szó! Mig a tizhely nem szűnik meg a magán ember boldogháza lenni; mig a család lesz a faj alapja, ennek nyelve a fajszereket közege, és szelleme, jövedője biztosítéka; mig a nemzetek a történelmi uton haladnak; mig a kutathatlan helyi és hazafias érzelméből lesz valami világpolgáriatlan és codificálhatlan: mindaddig hirdetjük és kívánjuk,

időre, csaknem azon szomorú napra kell visszatérnem, melyen születtem, s mely anyám életébe került. Anyám anyjának gondjaira bízta, ki magához vitt, bretagnei ódon kastélyába, s ott tartott 8 éves koromig, hol más zajt nem hallottam, mint az Ocean egyhangú zúgását, s hol a szem mást nem látott, mint kopár mezőt és sziklákat E gyászos kinézésű lakhely őszhangban állt nagyanyám szokásai s jellemével. Nyomorék és szigorúan vallásos volt, s lesújtva gyermekeit mind túlélt, nem fogadott el senkit a falu lelkeszén kívül, ki — mint mondták — szent férfit volt, de zárkózott és műveletlen, s kinek a szegény öreg nő szemében az volt legnagyobb érdeme, hogy ismerte mindazokat, kiket ő siratott. Az öreg pap tanított vallásra, s sokat beszélt nekem a papokról; mig másfelől nagyanyám társaságában hosszú órákat kelle töltötnem egy hideg, roskadozó templomban, melynek belsejéből csak a csontvázakra tudok visszaemlékezni. Mialatt nagyanyám álhatatlán imádkozott, én a szétporladó koponyák számlálásával múltattam magamat, vagy olvasgattam a felírásokat: „Itt nyugszik Kerhie Yvon.“ „Itt nyugszik Hostie János“ ...

(Folyt. köv.)

M. kir. államvasutak MENETTERVE keleti vonal.

Érvényes 1880. évi május hó 15-étől.

Nagyvárad—predeal irány.										Predeal—nagyvárad irány.													
Állomások		Gyors-vonat 2. sz.		Személy-vonat 4. sz.		Vegyes-vonat 42. sz.		Menetjegy-árak				Állomások		Gyors-vonat 1. sz.		Személy-vonat 3. sz.		Vegyes-vonat 63. sz.		Menetjegy-árak			
		óra	perc	óra	perc	óra	perc	II. oszt. firt kr.		III. oszt. firt kr.				óra	perc	óra	perc	óra	perc	II. oszt. firt kr.		III. oszt. firt kr.	
Nagyvárad (Vendéglő)	Elind.	3	21	5	10	6	30					Predeal	Elind.	12	59	4	53						
Rév	"	4	28	6	34	10	00					Brassó	"	2	14	6	13						
Csucsá (Vendéglő)	"	5	28	7	38	12	20					Földvár	"	2	42	6	52						
Bánffy-Hunyad	"	6	02	8	15	2	00					Apáczá	"	3	01	7	23						
Egeres	"	—	—	9	00	3	20					Agostonfalva	"	3	16	7	51						
Kolozsvár (Vendéglő)	Érkez.	7	03	9	50	4	52					Homoród-Kőhalom	"	3	46	8	41						
Kolozsvár	Elind.	7	13	10	14	5	20					Erked	"	—	—	9	41						
Apahida	"	—	—	10	36	6	00					Héjasfalva	"	4	56	10	15						
Gyéres	"	—	—	12	04	8	49					Szegesvár (Vendéglő)	Érkez.	5	09	10	32						
Kocsárd (Elágazás M.-Vásárhely felé)	Érkez.	8	48	12	38	9	41					Szegesvár	Elind.	5	14	10	52	7	10				
Kocsárd (Vendéglő)	Elind.	8	53	12	48	9	30					Erzsébetváros	"	5	40	11	31	8	40				
Maros-Ujvár	"	—	—	12	56	9	42					Medgyes	"	6	01	12	06	9	50				
Felvincz	"	—	—	1	03	10	00					Kapus (Elágazás Nagy-Szeben felé)	Érkez.	6	13	12	24	10	18				
Nagy-Enyed	"	9	17	1	27	11	00					Kapus (Vendéglő)	Elind.	6	33	12	30	11	30				
Tövis (Elágazás Gyulafehérvár felé)	Érkez.	9	32	1	47	11	35					Mikeszása	"	—	—	12	49	12	11				
Tövis (Vendéglő)	Elind.	9	39	2	07	12	34					Hosszu-Aszó	"	—	—	1	05	12	35				
Karácsonfalva	"	—	—	2	35	1	28					Balázsfalva	"	7	05	1	25	1	05				
Balázsfalva	"	10	08	2	50	1	01					Karácsonfalva	"	—	—	1	40	1	33				
Hosszu-Aszó	"	—	—	3	07	2	28					Tövis (Elágazás Gyulafehérvár felé)	Érkez.	7	32	2	06	2	16				
Mikeszása	"	—	—	3	23	2	59					Tövis (Vendéglő)	Elind.	7	39	2	26	3	00				
Kapus (Elágazás Nagy-Szeben felé)	Érkez.	10	41	3	41	3	28					Nagy-Enyed	"	7	56	2	48	3	50				
Kapus (Vendéglő)	Elind.	10	48	3	51	3	52					Felvincz	"	—	—	3	10	4	30				
Medgyes	"	11	02	4	11	4	37					Maros-Ujvár	"	—	—	3	17	4	41				
Erzsébetváros	"	11	24	4	44	6	00					Kocsárd (Elágazás M.-Vásárhely felé)	Érkez.	8	20	3	24	4	52				
Szegesvár (Vendéglő)	Érkez.	11	51	5	22	7	09					Kocsárd (Vendéglő)	Elind.	8	25	3	34	5	30				
Szegesvár	Elind.	12	11	5	32							Gyéres	"	—	—	4	10	6	40				
Héjasfalva	"	12	26	5	50							Apahida	"	—	—	5	38	9	00				
Erked	"	—	—	6	28							Kolozsvár (Vendéglő)	Érkez.	10	11	5	59	9	36				
Homoród-Kőhalom	"	1	31	7	29							Kolozsvár	Elind.	10	21	6	24	7	04				
Agostonfalva	"	2	02	8	18							Egeres	"	—	—	7	22	8	52				
Apáczá	"	2	22	8	51							Bánffy-Hunyad	"	11	34	8	08	10	50				
Földvár	"	2	42	9	23							Csucsá	"	12	08	8	50	12	30				
Brassó	"	3	23	10	12							Rév	"	12	50	9	48	3	40				
Predeal	Érkez.	4	28	11	39							Nagyvárad (Vendéglő)	Érkez.	1	45	11	00	7	02				

Kapus—nagyszebeni szárnyvonal.						Tövis—gyulafehérvári szárnyvonal.						Kocsárd—marosvásárhelyi szárnyvonal.															
Állomások		Vegy. von. 312. sz.		Állomások		Vegy. von. 311. sz.		Állomások		Vegy. von. 212. sz.		Vegy. v. 214. sz.		Állomások		Vegy. von. 112. sz.		Vegy. von. 113. sz.		Állomások		Vegy. von. 111. sz.		Állomások		Vegy. von. 110. sz.	
		Minden nap	óra pere			Minden nap	óra pere			Minden nap	óra pere	Minden nap	óra pere			Minden nap	óra pere	Minden nap	óra pere			Minden nap	óra pere			Minden nap	óra pere
Kapus (Ven.) Ind.	11	10	N-Szeben (Ven.) Ind.	3	58	Tövis (Vend.) Ind.	2	39	8	20	Gy-Fehérv. (V.) Ind.	1	01	6	52	Kocsárd (Ven.) Ind.	9	10	M-Vásárhely Ind.	12	06						
N-Szeben (Ven.) Érk.	1	41	Kapus (Ven.) Érk.	5	50	Gy-Fehérv. (V.) Érk.	3	11	9	10	Tövis (Vend.) Érk.	1	33	7	24	Maros-Ludas "	10	18	Csapó-Radnóth "	1	26						
																Csapó-Radnóth "	11	13	Maros-Ludas "	2	23						
																M-Vásárhely Érk.	12	26	Kocsárd (Ven.) Érk.	3	17						

Kapus—nagysebeni szárnyvonal. Tövis—gyulafehérvári szárnyvonal. Kocsárd—marosvásárhelyi szárnyvonal.

JEGYZET: A vastagabb számok az esti 6 órától reggeli 5 óra 59 perczig számított éjjeli időt jelentik. — Az árak Kolozsvártól vannak számítva.

SÁRGA KRISTÓF

fehérnemű és vászon-raktára

Kolozsvártt.
(belközéputca, kisegítő alatt.)

Kül- és belföldi nagykereskedők és gyárosokkal egyenes összeköttetésemnél fogva azon kellemes helyzetben vagyok n. érd. vevőimnek kezesség mellett, legutányosabb áron valódi árukkal szolgálni.

Raktáromban legnagyobb választékban kaphatók:

- Férfi fehér-ingek, chiffon, eretton és madepolan szövetből, sima, himzett és redős gallérral, vagy a nélkül 85 krtól 3 ftt 50 krig.
- Férfi színes ingek, angol oxford, eretton és madepolan szövetből 100 különböző mintára, jó színtartó 60 krtól 2 ftt 60-ig.
- Színes és fehér gyapjú alsó-ingek és nadrágok 70 krtól 5 fttig.
- Férfi alsó-nadrágok (gatyák) mindennemű szabásu, legjobb len- és pamut vászomból 70 krtól 2 ftt 50-ig.
- Férfi legújabb gallérok és kizelők 4 réti legjobb chiffon szövetből párja 40 kr.
- Férfi színes-szőlű selyem, — len és pamut zsebkendők szegve 6 darab egy kötegben 60 krtól 7 fttig.
- Valódi len fehér zsebkendők 6 darab egy kötegben 1 ftt 50 krtól 7 fttig.
- Női ingek len és pamut vászomból, sima, himzett vagy redős 1 fttől 5 fttig.
- Női haló réklík, 1 fttől 5 fttig, főkötők len és chiffon vászomból 40 krtól 80 krig.
- Női alsó szoknyák és nadrágok 90 krtól 7 fttig.
- Női piquet réklík, nadrágok és szoknyák, 1 ftt 50 krtól 5 fttig.
- Függöny-necek, gyapjú pamut takarók, paplanok, madráczok, mely utóbbiakból különösen nagy raktárt tartok.
- Legújabb szerkeztett esernyők, 1 ftt 40-től 15 fttig.
- Fehér és színes harisnyák, gyapjú, len, pamut és selyemből, párja 15 krtól 1 ftt 50 krig.
- Legújabb nyakkendők, posztó, szavaször és glage kesztyűk, nadrágtartók, harisnya-kötők, órasínorok stb. legutányosabb áron.

Fehér és színes asztalnemű, mindenféle len és pamut vászon színtartó creton, oxford és madepolan, színes ingszövetek

1060 különböző mintára 16 krtól 52 krig, 100 különböző fajtájú chiffon, eretton és madepolan fehér ingszövetek 80, 155, és 170 centiméter széles 22 krtól 70 krig, sima, himzett és redős

len és pamut ingbetétek

25 krtól 3 fttig. Len és chiffon himzett ártatók és betétek, kötő, varró, himző pamutok és cszernák, ujjon szálítottak részére főkötők, réklík és takarók stb. Továbbá elvállalok kiházasítás, vagy magán szükségére kívánt fehérneműk pontos elkészítését; kitűnő szabás és jó összeállításra legnagyobb figyelem van fordítva.

Megrendeléseket, nyak bőség, váll- és ujjahossza, papírszeleten pontos mértéke be- küldése mellett saját felelősségemre azonnal teljesítek, mely esetben árat és fajtáját meg- látozni kérem.

Bármely megrendelés ha nem tökéletesen kielégítő, az érte fizetett összegret vissza- szolgálok, vagy másokkal kívánatra kicserélem.

Legjobb törekvésem n. érd. vevőim bizalmát továbbra is kiérdemelni és azt meg- tartani

alázatos szolgálja
Sárga Kristóf.

Semmi szédelgés!

A cs. k. zálogházból Bécsben kiváltott

zsebbórák

még eddig nem képzelt kivételes áron

70 százalékkal alább

a megszerzési értéken.

Különböző órábizományos raktárak, a melyek Sveiz legjelentékenyebb gyáraival állottak ösz- szeköttetésben a cs. k. zálogházból kerültek a nem váltattak ki, ennek folytán az árverezés alkalmá- val nevetéges hihetetlenül olcsó árakban a mi kezünkbe kerültek.

Azon helyzetben vagyunk tehát, hogy valódi arany, ezüst és nickel órákat mind kitűnő schveizi gyártmány, öt évi jótállás mellett csak azért, hogy pénzünket visszakapjuk a gyári áránál 70 százalékkal olcsóbban árusítsunk el. Az órák tehát csaknem IN- GYENBE jönnek.

Minden embernek, legyen szegény vagy gazdag, csak szüksége van egy órára, mely gyakran leghűségesebb barátja és kísérője az egész életén át, most egy annyira kellemes és soha visz- sza nem térő alkalom kínálkozik mindenkinek, hogy csaknem semmiért egy solid finom biztosított és perczekre kipróbált órát szerezzon, mivel az órák gyári személyzetünk által újra ez- bályoztatnak. Minden óra a schveizi gyári jeggyel van ellátva.

A kezesség annyira biztos, hogy ezennel magunkat nyilvánosan köte- lezzük minden akadály nélkül visszaadni a pénzt.

A ki tehát egy kitűnő hihetetlenül olcsó öt évre biztosított kitűnően járó zsebbeli órát csaknem ingyen akar birni rögtön küldje be megrendelését, mert azt mindenki a maga részéről is megfoghatónak fogja találni, hogy az órák mindenfelé nagy gyorsasággal elkelnek.

Kimutatása a zsebbeli óráknak:

Egy zsebbeli cylinder óra nehéz ezüst nickelből perczekre szabályozva, metszve quil- oschirova nyolcz rubinon járvá, lapos ívvel email czimlappal, extra porvédővel, a legfinomabb ágon órálánczsal együtt előbbi ára 12 ftt, most csak 5 ftt 50 kr. Ugyanez finomul aranyoz- va igen pompás, helyettesít bármiféle aranyórát, csak 6 ftt 50 kr.

Egy anker-zsebbeli óra nehéz ezüst nickelből, igen finom perczekre szabályozva, metszve, quilloschirova, 15 rubinon járvá, lapos ívvel, email czimlappal, másodperczmutatóval, igen finom talmiarany fazon lánczsal, előbbi 7 ftt, most csak 20 ftt. Egyike a legjobb és legkitűnőbb óráknak.

Gyanez nehéz aranyozással a legpompásabb kivitelű, a legteljesebb he- lyettesítője bármely aranyórának, csak 8 ftt 50 kr.

Egy remontoir óra a legfinomabb double aranyból, fogantatján kulcs nélkül felhuzható biztosítás mellett, örök időre megtartja arany színet kitűnően perczekre szabályozva, kettős fedéllel, díszos email czimlappal, szabadalmazott gépezettel, díjkorozott vagyon óra talmi arany lánczsal együtt, korábban 24 ftt, most csak 8 ftt 50 kr.

Ezen órák száma csekély.

Egy ezüst remontoir óra valódi 18 próbás ezüstdől, a cs. k. belyegző hivatal által kipró- bálva, fogantatján kulcs nélkül a felhuzása, ellenzárral, mutató igazítóval a legfinomabb kivitelű, gal, a legondosabban szabályozva, lapos ívvel, email czimlappal, másodperczmutatóval, ezen kívül 11 kristály-borítékkal és nickel művel, mindenki által átlátható, hogy a legjobb, legelősebb, legegységesebb óra a világon, előbbi ára 30 ftt, most csak 14 ftt.

Egy ezüst anker óra valódi, a cs. k. belyegző hivatal által próbázott nehéz 13 próbás ezüstdől, 15 rubinon járvá, a legfinomabb másodperczekre szabályozva, lapos ívvel, email czimlappal, más- sodperczmutatóval, azon kívül új electrogalván uton aranyozva, úgy, hogy a világ minden aranymű- vese sem képes megkülönböztetni a valódi, gyakran oly drága tökéen megszerzett arany órától. Előbbi ára aranyozás nélkül 24 ftt, most aranyozással együtt csak 12 ftt 50 kr.

Egy ezüst cylinder óra valódi 13 próbás ezüstdől, a cs. k. belyegző hivatal által próbázva, 3 rubinon járvá, perczekre finomul szabályozva, azon kívül az új electrogalván uton aranyozva, úgy, hogy az igazi arany órától nem különböztethető meg előbbi 15 ftt, most csak 6 ftt 50 kr.

Egy női óra valódi 14 karatos aranyból a cs. k. belyegző hivatal által próbázva, igen finom elegáns óra a legfinomabb arany fazon nyakkendővel és legfinomabb bárony csatival, előbbi 30 ftt, most csak 19 ftt 50 kr. Ilyen még sokaság létezik.

Egy 14 karatos arany remontoir ára 40—50 ftt, mind a legfinomabb, savonetto órák me- lyeknek azelőtt 100 ftt volt az ára.

(195) **Czim: Uhren Ausverkauf von A. Fraiss,** 2—12
Rotherthumstrasse 9, Partère, gegenüber dem erzbischof. Palais,
W I E N.

B ö r z e m ű v e l e t e k

pontosan végezve

„LEITHA“ bankház által Bécsben Heidenschuss Nr. 1. nyereséggel

a) korlátolt veszteség mellett (jutalom 10—30 ftt. 5000 ftt. effectualitásra a la hausse vagy baisse műveleteknél;
és pedig: b) ha az árfolyam hág vagy száll (Stellgeschäfte);
c) Depot-tartással a míg az effectualitások haszonnal ér- tékesíthetők.

Speculatio bevásárlások gyorsan és titokban.

Társas-üzletek (csak 15—40 ftt fedezettel 1000 ftt effectualitásra.)

Provisio csak 50 kr.

Ezen keretekben, általunk bevezetett, s nagyon kedvelté lett módon teljesítünk minden megbízást az árfolyamlapon jegyzett effectualitásokra.

Nines szükség kieszépfedezetre.

BIZTOSÍTÁSA A CS. K. OSZTRÁK-MAGYAR

állami, magán- és külföldi sorsjegyeknek

a legkisebb nyeremény megnyerésének elvesztése előtt.

Jutalom egész évre 15 krtól felfelé.

Biztosítás 500 ftt a legkisebb nyeremény megnye- rése mellett.

Ezen, a sorsjegyvásárlókra és tulajdonosokra, takarékoskodó emberekre és tőkepénzesekre nézve szerfelett fontos intézmény, melynek alapítása a sajtó és közönség részéről osztatlan elismerésben részesült, gazdasági szempontból is becsülendő, s utalunk e tekintetben a kimerítő tervezet határozmányaira.

Informatiókat

losokról, értékpapirokról és pénzügyi viszonyokról mindenki számára ingyen és bérmentesen ad a „Leitha“ a közgazdasági érdekek közlönye. A példányok mindenféle bér- mentesen mennek. A „Visszapótlása minden nagyobb kiadásnak és veszteség- nek“ stb. valamint a „Sorszársaságokról“ (kelengyéről, özvegyek, szülők- és gyermekekről való gondoskodás) című cikksorozatokra különösen figyelmeztetünk mindenkit.

(178) 2—6

Cs. k. állami, magán- és kül- földi sorsjegyek cs. k. osz- trák-magyar járadékok.

a) napi árfolyamon,
b) egyenként vagy csoportban,
c) mérsékelt fizetésekkel és depot-ban tar- tással a bankamatlában,
d) csekély havi törlesztések mellett.

56 féle combinatióban a legjobb elhelyezkedési mód takarékoskodókra nézve.

Különös gond a vidéki megrendelésekre, valamint minden, a vál- tóüzletbe vágó megbízásokra. Tervezetek, tarifák, stb. készségesen (bérmentve és ingyen) megküldetnek. — Solid firmának képviselése van.

(161) **Bergmann** 8—20
szeplő-szappana
a szeplő teljes eltávolítására drbjá 45 kr.
Kolozsvártt. Dr. Hintz Gy. gyógyszerészénél.